

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO IR MARIJAMPOLĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Adresas korespondencijai: L. Sapiegos g. 4, LT-42251 Kaunas, mob. +370 609 54 712, +370 698 19 809 el. p. kaunas@vaistaiga.lt

Kauno miesto savivaldybės tarybai

2025-09-16 Nr. TR2-11-(5.2 E)

Kopija
Kauno miesto savivaldybės merui
Visvaldui Matijošaičiui

TEIKIMAS

**DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
2025 M. RUGSĖJO 9 D. PRIIMTO SPRENDIMO NR. T-695 „DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
TARYBOS 2020 M. BIRŽELIO 23 D. SPRENDIMO NR. T-276 „DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
GYVENTOJŲ MOKĖJIMO UŽ SOCIALINES PASLAUGAS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ 1.1 PUNKTO PAPUNKČIO PAKEITIMO**

Kauno miesto savivaldybės taryba 2025 m. rugsėjo 9 d. priėmė sprendimą Nr. T-695 „Dėl Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 23 d. sprendimo Nr. T-276 „Dėl Kauno miesto savivaldybės gyventojų mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Pakeitimas), kuris įsigalioja 2025 m. lapkričio 1 d. (TAR, 2025-09-10, Nr. 15204). Šiuo sprendimu buvo pakeista dalis Kauno miesto savivaldybės gyventojų mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų, tarp kurių 1.1 punkto papunkčiu buvo pakeistos Aprašo 5 punkto nuostatos bei nustatyta, kad:

„5. Į socialines paslaugas Savivaldybės teritorijos gyventojams teikiančių paslaugų teikėjų sąrašą, kuris sudaromas Savivaldybės mero nustatyta tvarka, įtrauktus socialinės priežiūros, transporto organizavimo, laikino atokvėpio paslaugos ir socialinės globos paslaugų teikėjus Savivaldybė finansuoja tiesiogiai, jeigu šiuos paslaugų teikėjus pasirinko pats socialinių paslaugų gavėjas (globėjas, rūpintojas), aprūpintojas, kiti teisėti asmens atstovai arba paslaugų teikėjus globėjais (rūpintojais) įstatymų nustatyta tvarka paskiria teismas ir jeigu asmeniui (šeimai) nustatytas šių socialinių paslaugų poreikis. Dėl socialinių paslaugų tiesioginio finansavimo sudaromos sutartys, kuriose, be kitų nuostatų, nustatomos sutarties šalių tarpusavio teisės ir

pareigos, turi būti nustatyta mokėjimo už socialines paslaugas tvarka, Savivaldybės apskaičiuoto asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžio keitimo atvejai ir informacijos apie Savivaldybės apskaičiuotą asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį (pinigine išraiška) pateikimo socialines paslaugas gaunančiam asmeniui ar jo globėjui (rūpintojui), kitam teisėtam asmens atstovui tvarka. Šias sutartis pasirašo Savivaldybės meras ar jo įgaliotas asmuo, socialines paslaugas teikiantis paslaugų teikėjas ar jo įgaliotas asmuo ir socialines paslaugas gaunantis asmuo, jo globėjas (rūpintojas), kitas teisėtas atstovas, mokėsiantis už socialines paslaugas. Jei pagal Aprašą ar specialiuosius teisės aktus tam tikra socialinė paslauga asmenims (šeimoms) teikiama nemokamai, sutartį dėl sumokėjimo už šias socialines paslaugas Savivaldybė gali sudaryti tik su paslaugų teikėju.“

Socialinių paslaugų valdymą, finansavimą bei mokėjimą už socialines paslaugas reglamentuoja Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (toliau - SPĮ).

SPĮ 9 straipsnis apibrėžia bendrųjų socialinių paslaugų paskirtį bei šio straipsnio 2 dalyje įvardija, jog transporto organizavimo paslauga yra viena iš bendrųjų socialinių paslaugų.

Pagal SPĮ 14 straipsnio 4 dalies 4 punktą, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius perka socialines paslaugas savivaldybės teritorijos gyventojams viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Tuo tarpu, vadovaujantis SPĮ 41 straipsnio 2 dalimi, „Socialinė priežiūra, laikino atokvėpio paslauga, socialinė globa finansuojama tiesiogiai, sudarant sutartį su akredituotą socialinę priežiūrą, akredituotą laikino atokvėpio paslaugą teikiančiu socialinių paslaugų teikėju ar socialinės globos įstaiga dėl asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų finansavimo, jeigu šias įstaigas ar socialinių paslaugų teikėjus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka pasirenka pats socialinių paslaugų gavėjas (globėjas, rūpintojas), aprūpintojas, kiti teisėti asmens atstovai ir jeigu asmeniui (šeimai) nustatytas šių socialinių paslaugų poreikis“.

Socialinių paslaugų finansavimo administravimą reglamentuoja Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. A1-426 “Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo” (toliau – Metodika), kurioje be kita ko nurodyta, kad:

- “savivaldybių administracijos socialines paslaugas savo teritorijos gyventojams perka viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.” (31 punktas);

- “Socialinės paslaugos gali būti finansuojamos įgyvendinant socialinių paslaugų programas ir projektus.” (32 punktas);

- “ Socialinė priežiūra, laikino atokvėpio paslauga ir (ar) socialinė globa, kurias teikia socialinių paslaugų įstaigos, socialines paslaugas teikiantys fiziniai asmenys, kuriuos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka pasirenka pats socialinių paslaugų gavėjas (globėjas, rūpintojas, aprūpintojas, kiti teisėti asmens atstovai), ar socialinių paslaugų įstaigos, kurias globėjais (rūpintojais) Civilinio kodekso, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo bei kitų globos (rūpybos) nustatymą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka paskiria teismas ar savivaldybės meras, jeigu asmeniui (šeimai) nustatytas šių paslaugų teikimo poreikis, finansuojamos tiesiogiai, sudarant sutartis su socialinę priežiūrą, laikino atokvėpio paslaugą teikiančia socialinių paslaugų įstaiga, konkrečias socialines paslaugas teikiančiu fiziniu asmeniu ar įstaiga, teikiančia socialinę globą, dėl asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų finansavimo.” (33 punktas).

Išanalizavus aukščiau nurodytas teisės aktų nuostatas, darytina išvada, jog minėti teisės aktai apibrėžia socialinių paslaugų įsigijimo bei finansavimo pagrindinius principus ir nustato, jog savivaldybės bendrąsias socialines paslaugas įsigyja viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka arba įgyvendindamos socialinių paslaugų programas ir projektus.

Tokiu būdu, Aprašo 5 punkto nuostatos, toje dalyje, kurioje nurodyta, kad bendrąją socialinę paslaugą – transporto organizavimą teikiantys subjektai bus atrenkami nesivadovaujant viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ar įgyvendinant socialinių paslaugų programas ir projektus bei tiekėjai, juos pasirinkus ar paskyrus, bus finansuojami tiesiogiai už konkrečiam asmeniui suteikiamą paslaugą, sudarant trišalę sutartį, neatitinka SPĮ 14 straipsnio 4 dalies 4 punkte, 41 straipsnio 2 dalyje bei Metodikos 31-33 punktuose nustatyto teisinio reguliavimo.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas inter alia reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose. Konstitucinis Teismas taip pat yra atkreipęs dėmesį, kad poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis (2014 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Toks reglamentavimas taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau svarstyti Kauno miesto savivaldybės tarybos 2025 m. rugsėjo 9 d. sprendimo Nr. T-695 „Dėl Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 23 d. sprendimo Nr. T-276 „Dėl Kauno miesto savivaldybės gyventojų mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 1.1 punkto papunkčio pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Kauno miesto savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Kauno miesto savivaldybės tarybos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse

Andrius Cechanavičius

Edita Kūgienė, mob. +370 609 54717, el. p. Edita.kugiene@vaistaiga.lt